

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓

รหัสเรื่อง : ส23429 ส.ค.

รับที่ : 53814/60 ส.ค.

วันที่ : 20 มี.ค. 60 เวลา : 10:19

ที่ อก ๐๕๐๔/๑๕๒๑

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี

กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว(ล) ๑๒๙๑ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลัก รับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วให้สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการในภาพรวมส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป (ตามหนังสือที่อ้างถึง)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) กำหนดว่า เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔.สาระสำคัญข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

การเสนอร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผลว่าเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยในการดำเนินการได้นำหลักการของกฎหมายทั้งสองฉบับมาบัญญัติไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตและการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เป็นไปอย่างมีระบบ กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ

ชุมชน ...

ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนที่ตั้งของพื้นที่การทำเหมืองและพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง กำหนดการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม และกำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของการทำเหมืองใต้ดิน

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

กระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๔.๒.๑ การบริหารจัดการแร่ก่อนส่งออกนอกราชอาณาจักร

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ควรให้มีการพิจารณาถึงการให้ทรัพยากรอย่างความคุ้มค่า โดยควรเพิ่มมูลค่าแร่ชนิดนั้น ๆ แทนการส่งออก ในรูปของแร่ดิบ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถนำแร่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือให้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนการเพิ่มมูลค่าแล้วส่งออก ในรูปของวัตถุดิบสำเร็จรูปแทนการส่งออกเป็นแร่ดิบ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเชื่อมโยงถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ

๔.๒.๒ การกำหนดมาตรการทางภาษีการส่งออกแร่ไปนอกราชอาณาจักร

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่าการบริหารจัดการแร่ยังไม่เป็นระบบ เอื้อประโยชน์ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนทำเหมืองโดยที่ประเทศไทยเป็นเพียงแหล่งผลิตวัตถุดิบ ปัจจุบัน การส่งออกแร่ไปนอกราชอาณาจักรไม่มีกฎหมายรองรับเรื่องการเสียภาษีการส่งออก จึงควรพิจารณากำหนด ให้มีกฎหมายจัดเก็บภาษีการส่งออกแร่ไปนอกราชอาณาจักรแต่ละชนิดแร่ให้เหมาะสมโดยเฉพาะแร่ที่แปรรูปแล้ว มีมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเป็นการนำรายได้เข้าประเทศ

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรกำหนดชนิดแร่ที่สามารถนำมาเพิ่มมูลค่า แร่ชนิดไหนก่อนสงวนหวงห้ามไว้ก่อน พิจารณาทางด้านเทคโนโลยีต้องมีความเหมาะสมและอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงควรประสานกับ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมกรณีดังกล่าว และมีมติ ที่ประชุม มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรมรับประเด็น ข้อสังเกตตาม ๔.๒.๑ และ ๔.๒.๒ ไปเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อเป็นข้อมูลการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ต่อไป

๔.๒.๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า กระบวนการสรรหาคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ คณะกรรมการแร่ และคณะกรรมการแร่จังหวัด ต้องกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวข้องและ ความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง

ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ คณะกรรมการแร่ และ คณะกรรมการแร่จังหวัด ตามมาตรา ๕ กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎกระทรวงร่วมกัน จึงเห็นสมควรมอบหมายให้ทั้งสองกระทรวงดังกล่าว นำข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญไปพิจารณา กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการออกกฎกระทรวง

๔.๒.๔ การประมูลพื้นที่แหล่งแร่

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจะขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อเปิดพื้นที่ใดเป็นพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการประมูล หากมีข้อเท็จจริงว่าพื้นที่นั้นได้มีเอกชนลงทุนสำรวจแร่ไว้แล้วและพบแหล่งแร่โดยได้ยื่นคำขอประทานบัตรไว้ตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนที่จะเปรียบเทียบกำหนด ควรให้พื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ที่จะทำการประมูลด้วย

มติที่ประชุม ได้มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตดังกล่าว ไปดำเนินการ

๔.๒.๕ การอนุญาตให้ทำเหมืองในพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า กฎหมายห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม จึงควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกกฎหมายเพื่อจำแนกประเภท ลักษณะ และการคุ้มครองแหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึมให้มีความชัดเจน รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันมิให้ปาดต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึมถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๔.๒.๖ การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า กระบวนการในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นกลาง ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่มาตรการกำหนด จึงควรให้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานดังกล่าว รวมถึงให้มีบทกำหนดโทษกรณีที่มีการจัดทำรายงานเป็นเท็จ เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง

มติที่ประชุม มอบหมายประเด็นตาม ๔.๒.๕ และประเด็นตาม ๔.๒.๖ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อสังเกตไปดำเนินการ

๔.๒.๗ การกำกับดูแลการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า เพื่อให้การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่มีความโปร่งใส ควรให้มีหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ด้วย

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ เนื่องจากค่าภาคหลวงแร่เป็นรายได้ของรัฐ เห็นควรให้มีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ด้วย เช่น กระทรวงการคลัง กรมทรัพยากรธรณี และมีมติมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตไปดำเนินการ

๔.๒.๘ การกำกับดูแลการสำรวจและการทำเหมือง

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า การอนุญาตให้สำรวจแร่หรือการทำเหมืองแร่ ควรให้มีอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอหรือนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับดูแล แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ การอนุญาตควรให้สอดคล้องกับอัตราค่าจ้าง ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแล

มติที่ประชุม มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตไปประกอบการพิจารณาในการอนุญาต

๔.๒.๙ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติแร่

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในการออกกฎหมายกระทรวงเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วง

มติที่ประชุม มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตไปพิจารณา
ดำเนินการ

๔.๒.๑๐ การพิจารณาอนุญาตประทานบัตรแต่ละประเภท

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า การออกประทานบัตรให้ทำเหมืองแต่ละประเภท ควรพิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องอนุญาตให้เต็มพื้นที่ของเหมืองแต่ละประเภท

มติที่ประชุม มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตไปประกอบ
การพิจารณาในการอนุญาต

๔.๒.๑๑ อนุบัญญัติออกตามความในพระราชบัญญัติแร่

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า อนุบัญญัติที่จะออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ ควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้ข้อมูล เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ครบถ้วน และเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญความเร่งด่วนของเรื่อง

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ และมีมติ
มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปดำเนินการ

๔.๒.๑๒ มาตรการในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า เพื่อระงับผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างทันที่ ควรกำหนดมาตรการในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายทั้งทางแพ่ง ทางอาญาและทางปกครองโดยเร็ว

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ และพิจารณา
เห็นว่ากรณีนี้กฎหมายได้กำหนดขั้นตอนไว้ชัดเจนแล้ว

๔.๒.๑๓ ควรให้มีการบัญญัติกฎหมายควบคุมการบริหารจัดการแร่ทองคำเป็นการเฉพาะ

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า เพื่อให้กระบวนการทำเหมืองและ กระบวนการผลิตทองคำ มีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน การจัดเก็บรายได้จากแร่ทองคำ มีความเหมาะสม และมีบทลงโทษเป็นกรณีพิเศษ ควรให้มีการบัญญัติกฎหมายควบคุมการบริหารจัดการแร่ทองคำ เป็นการเฉพาะ

มติที่ประชุม เห็นควรนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่
แห่งชาติ

๔.๒.๑๔ การทบทวนคำสั่งที่มีผลเป็นการใช้บังคับเป็นการทั่วไป

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า ควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาทบทวนและออกคำสั่งที่มีผลเป็นการใช้บังคับเป็นการทั่วไป ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแร่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มติที่ประชุม มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และกระทรวงอุตสาหกรรมรับไปพิจารณาดำเนินการ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาทางกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

ไม่มี

๖. ผลกระทบ

ไม่มี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ไม่มี

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอ/ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเรื่อง รายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๖๒๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๗๕๕